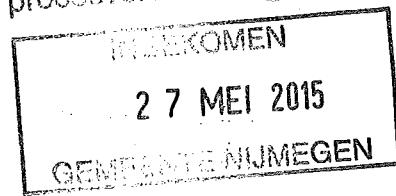

reg.nr.: 15.0005581
procesverantw.: B450

class.nr.: 751
afgedaan:

Nijmegen, 26 mei 2015

Aan de Gemeenteraad van de gemeente Nijmegen,

Geachte college van B&W,

De **Japanse duizendknoop** (*Fallopia japonica*, *Polygonum cuspidatum*) is een invasieve exotische plant die in hoog tempo Nederland aan het overwoekeren is.

De plant heeft een enorme groeikracht en kan volgens de universiteit van Wageningen door scheuren via de fundering huizen binnengroeien en door asfalt heen breken.

In een fact sheet (bijgevoegd) van de gemeente Amersfoort wordt gemeld dat er in België al hypotheek geweigerd worden vanwege aanwezigheid van de plant. In Engeland is een vervoersverbod van kracht. Er is (Europese) wetgeving op komst met mogelijk ruimingsplicht.

De plant is de laatste jaren ook sterk aan het verspreiden op de Nijmeegse stuwwal op o.a. in het gebied tussen de hoogte van Belvoir en het voormalige pand van Haskoning. Vorig jaar begon de plant zich ook te vertonen in het Vrouwendal.

Op het internet zijn bestrijdingsplannen van diverse gemeenten te vinden met de gemeente Renkum als meest creatieve. Zij zetten sinds 2015 varkens in als bembegrazers.

Ik heb vorig jaar email contact gehad met ambtenaren van de gemeente om u te attenderen op het voortwoekeren van deze plant op deze lokaties. Ik vernam toen dat er in 2015 een Nijmeegs bestrijdingsplan zou komen.

Graag zou ik van u willen weten of er inmiddels zo'n bestrijdingsplan is en hoe u deze plaag wilt gaan bestrijden.

Met vriendelijke groet,

G.W.B. (Gérard) Näring
Sterreschansweg 41c
6522 GJ Nijmegen

024 3608989

BESTRIJDEN van INVASIEVE EXOTEN

JAPANESE DUIZENDKNOOP - *Fallopia japonica*

HOE ZIET DE PLANT ERUIT?

De Japanse duizendknoop is een diepwortelende vaste plant, die bestaat uit een lange holle stengel van 0,5-3 m lang met zijtakken en 5-12 cm grote bladeren eraan. De plant vormt stevige wortelstokken. In de winter sterft de plant bovengronds af. De stengel is opgebouwd uit holle compartimenten, zoals bij bamboe. Op de grens tussen twee compartimenten bevindt zich een knoop waaraan zich een zijtak en een blad bevinden. Ook de zijtakken zijn op deze wijze verder onderverdeeld. De wand van de stengel bestaat uit twee delen. Een dik deel dat groen is en voor de stevigheid zorgt, en een doorzichtig vlies met rode vlekjes. Gezamenlijk ziet de stengel er dan groen uit met rode vlekjes.

De plant bloeit in augustus en september met crémewitte, soms witroze, bloempjes. De zaadragers zijn roodachtig en hebben een vliezige zoom of vleugel om de vruchtjes.

In maart en april schieten de stengels relatief snel uit de grond, tussen de verdorde stengels van het jaar ervoor en ontwikkelen zich lichtgroene bladeren op regelmatige hoogten op de stengel. De stengel is in het begin nog vrij flexibel, hoewel hij al snel dikker wordt, en wat rode spikkels krijgt. De planten groeien tot minimaal 1 m hoog zonder ondersteuning van andere planten of hekken of iets dergelijks.

HOE IS DE JAPANESE DUIZENDKNOOP BIJ ONS TERECHTGEKOMEN?

De Japanse duizendknoop is een van oorsprong Japanse plant die hier meer dan 100 jaar geleden ingevoerd werd maar geen natuurlijke vijanden kent en bovendien een sterke groeier is. Verspreiding komt voornamelijk door grondverplaatsing en maaien.

Japanse duizendknoop is een agressieve invasieve plant en is zeer competitief wanneer voldoende licht aanwezig is. De plant komt voor op zeer uiteenlopende grondsoorten voor. Zuurgraad, verontreiniging met zware metalen of zout is voor de plant geen belemmering.

WAT IS HET PROBLEEM

Bedreiging voor de inheemse biodiversiteit

Wortel- en stengeldelen worden gemakkelijk met grond verspreid en kunnen na 1 jaar nog uitlopen. Eenmaal gevestigd is de wortelmassa zo dicht, dat het andere planten verdringt en asfalt en funderingen kan doen breken. Japanse duizendknoop bloeit van juli t/m september. Alleen de vrouwelijke exemplaren van var. japonica komen voor in Nederland; zaad wordt gewoonlijk niet gezet, tenzij de bloemen worden bevrucht door pollen van Sachalinse duizendknoop, wat dan de kruising F. x bohémica oplevert.

In gebieden waar de Japanse duizendknoop overheerst is het aantal gewervelde en ongewervelde dieren lager dan in gebieden waar natuurlijke soorten bepalend zijn.

Effecten op economie

De wortelmassa kan schade toebrengen aan asfalt en funderingen. In België worden er al hypotheeklen geweigerd vanwege aanwezigheid van de plant. In Engeland is een vervoersverbod van kracht. Er is (Europese) wetgeving op komst met mogelijk ruimingsplicht.

HOE KAN JE DE JAPANESE DUIZENDKNOOP BESTRIJDEN?

Men moet in eerste instantie voorkomen dat delen van twijgen en wortels worden verspreid.!!!!!!

Voor volledig verwijderen is nog geen eenduidige methode aanwezig.

1. Maaien

1.1 Voordelen:

- Maaien heeft zijn uitwerking op de groei van de Japanse duizendknoop. De plant gaat hierdoor meer investeren in nieuwe wortelscheuten en raakt daardoor enigszins uitgeput. Met maaien kan je de plant niet uitroeien of verminderen. Hooguit enigszins beheersen. Maaien alleen met maaibalk.

1.2 Nadelen:

- Het maaien van de Japanse duizendknoop is erg onderhoudsintensief. Maaien moet frequent 1 x per 2 weken plaatsvinden in het groeiseizoen voor een periode van tenminste drie jaar.
- Er zijn (nog) geen resultaten bekend over de effectiviteit van deze methode.
- Na het maaien mag het maaisel niet worden verspreid en **moet het gereedschap grondig worden gereinigd**. Kleine fragmenten van de planten kunnen gemakkelijk uitlopen en een nieuwe populatie vormen. Bestrijding door middel van maaien heeft als risico, verspreiding van de plant.

2. Begrazen

De jonge scheuten van de duizendknoop zijn eetbaar voor grote en kleine grazers, maar de grazers prefereren de soort niet. Ook zal de plant opnieuw uitgroeien, wanneer de begrazing stopt en begrazen zal dus pas zin hebben wanneer dit intensief wordt uitgevoerd. Bij de proeven met begrazing zijn geen resultaten van vermindering te zien.

2.1 Voordeel:

- Relatief goedkoop, omdat het toegepast kan worden op plaatsen waar al begrazing plaatsvindt.

2.2 Nadelen:

- Alleen jonge scheuten worden gegeten de oude scheuten blijven staan.
- Kleine grazers zoals schapen kunnen, voor hun voedingspatroon, maar een kleine hoeveelheid van deze plant eten.

3. Afdekken

Afdekken kan op 2 manieren.

- Onder een flexibele, niet-licht doorlatende materie zodat de wortels uitgeput raken. De planten moeten voor het afdekken gemaaid zijn, waarbij het maaisel zorgvuldig afgevoerd is. Afdekken kan met een dikke folie, geen landbouwfolie of antiworteldoek. Hier groeit de plant dwars door heen.
- Opslag van afgegraven grond met wortelstokken in een depot met dijklichaam. Opslag onder water zetten en minimaal 1 jaar onder water houden door er water in te pompen. De wortels rotten hierdoor weg.

3.1 Voordelen:

- Dikke folie is luchtdicht en laat geen licht door. Hierdoor kan de Japanse duizendknoop niet groeien.
- Een laag grond van 30 cm over de folie zorgt ervoor dat de plant het doek niet opdrukt.
- Werkt goed bij grote oppervlaktes zonder obstakels.
- Afdekken met water is relatief eenvoudig.

3.2 Nadelen:

- Alleen stevige lucht en waterdichte soorten folie zijn geschikt. Geen landbouwplastic dus.
- De gebruiksmogelijkheden van een terrein waarop Japanse duizendknoop is afgedekt, zijn beperkt. Een afgedekte populatie moet 3-5 jaar afgedekt blijven. Nog steeds is onderhoud nodig aan de worteluitlopers die langs het plastic omhoog kunnen komen.
- De locatie mag geen obstakels bevatten, omdat te allen tijde moet worden voorkomen dat het folie beschadigt raakt.
- Depot met waterafdekking dient regelmatig gecontroleerd te worden en beschermt tegen vandalisme.

4. Afgraven/afgraven en zeven

Hierbij wordt grond met populaties van de Japanse duizendknoop afgegraven en vervangen door schone grond. Er moet worden begonnen met graven in het midden van de groeilocatie. Een toplaag van circa 20 tot 30 cm afgegraven over de hele oppervlakte van de groeiplaats, waarbij er naar de randen toe wordt gewerkt. Er wordt toezicht gehouden op het voorkomen van wortelstokken. Bevinden die zich nog onder de afgegraven laag dan wordt nogmaals een laag van 20 – 30 cm afgegraven tot er geen wortelstokken meer worden aangetroffen. Een alternatief is het omgraven en begraven van grond die verzadigt is met Japanse duizendknoop in een groot gat dat aan alle zijden bekleed is met rubber of folie. De afgegraven grond kan ook in een depot worden gebracht en uitgezeefd. De zeef heeft een grootte van 3 – 5 mm. Het depot kan op locatie zijn waarbij de uitgezeefde grond wordt hergebruikt. Hergebruik liefst 3-5 meter diep of onder een dikke laag betonfundering om herbesmetting te voorkomen door deeltjes die toch vrijgekomen zijn bij het uitgeven. Een depot met uitgeven kan ook centraal op een gemeentelijk depot worden geregeld.

4.1 Voordelen:

- Mits deze methode uiterst precies wordt uitgevoerd is dit een effectieve manier om de plant snel te verminderen.
- Bij hergebruik van de grond is bekend waar de grond vandaan komt en wat de eventuele mate van besmetting is.

4.2 Nadelen:

- Wanneer men onzorgvuldig te werk gaat en er blijven fragmenten van de plant achter, dan is al het werk voor niets geweest.
- Het afvoeren en verplaatsen van grond heeft als risico dat de plant verder wordt verspreid.
- Deze methode is alleen toe te passen op een locatie waar de beplantingsdichtheid met bomen laag is en de bereikbaarheid goed.
- Uitzeven met een zeef van 3 – 5 mm kan alleen met droge zandgrond.

5. Chemisch

De plant is op verschillende manieren chemisch te bestrijden. Momenteel doet de Stichting Probos verschillende proeven met verschillende vormen van bestrijding. Het varieert van stengelbehandeling met Glyfosaat, injecteren met Glyfosaat, spuiten op de net afgemaaide stengel en een bladbehandeling met Ultima. Men hoopt/verwacht dat op een van deze manieren de plant na drie jaar uitgeput is en afsterft.

5.1 Voordelen:

De bestrijding met herbiciden wordt gezien als de meest kostenefficiënte methode.

5.2 Nadelen:

- Conflict met geldend beleid
- Glyfosaat is een niet selectief bestrijdingsmiddel, dus daarmee vernietig je niet alleen de duizendknoop, maar ook alle beplanting in de directe omgeving.
- Het bestrijden door middel van herbiciden moet consequent en met volharding worden uitgevoerd. Garantie dat deze methode de duizendknoop definitief vernietigd kan niet gegeven worden.

6. Biologisch

Er zijn nog geen ervaringen bekend met biologische bestrijding. In Engeland heeft men de bladvlo ingezet maar hier zijn nog geen resultaten van gepubliceerd.

Voorlopige conclusie:

Bestrijding is uiterst moeizaam vanwege het robuuste wortelstelsel. ; oppervlakkig graven en behandeling met glyfosaat zijn het meest efficiënt.

WAT KUNT U DOEN

Voorkom verspreiding!

Verwijder planten zoals hierboven staat beschreven. Zeker bij 1 of enkele planten kan een toekomstige saneerlocatie worden voorkomen.

In een losse grond en nieuwe locaties zijn de jonge loten nog makkelijk uit te trekken.

Plant geen nieuwe planten aan.

Dump geen groenafval in de natuur er kunnen resten van woekerende planten inzitten.

Meldt locaties in Amersfoort met Japanse duizendknoop op waarneming@amersfoort.nl

HERKENNING / VERWARRING MET ANDERE SOORTEN?

De Japanse duizendknoop is mogelijk te verwarren met andere exotische duizendknoopsoorten. Dit zijn echter ook allemaal invasieve exoten en moeten ook bestreden worden.